

Попуњава ученик:

Назив школе

Седиште школе

Образовни профил

Економски техничар

Име и презиме ученика

Датум одржавања испита

МАТУРСКИ ИСПИТ

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

- ТЕСТ -

Попуњава испитна комисија

СКАЛА ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ БОДОВА У УСПЕХ

Постигнут број бодова

Успех

до 50

недовољан (1)

50,5 – 63

довољан (2)

63,5 – 75

добар (3)

75,5 – 87

врло добар (4)

87,5 - 100

одличан (5)

ПОСТИГНУТ
БРОЈ БОДОВА

/ 100

ОЦЕНА

_____ ()

Чланови испитне комисије:

1. _____
2. _____
3. _____

Датум прегледа теста: _____

УПУТСТВО ЗА РАД

- Тест који треба да решите садржи 100 бодова. За рад је предвиђено 180 минута.
- Сваки задатак пажљиво прочитајте, размислите о томе шта се у задатку тражи и пратите упутства о начину на који треба да га решите (заокруживање, повезивање, дописивање и друго).
- Током рада можете да користите графитну оловку и гумицу, али коначни одговори морају бити исписани хемијском оловком. Одговор који је прецртан или исправљен хемијском оловком неће бити признат.
- Важно је да пажљиво одговарате на питања јер **сваки нетачан одговор (део одговора) доноси 0 бодова** за задатак у целини.

Желимо Вам успешан рад!

У следећим задацима заокружите број испред траженог одговора

1. Представник класичне школе економске мисли је:

1. Алфред Маршал
2. Милтон Фридман
3. Адам Смит

	/	1
--	---	---

2. БДП дефлатор је мера нивоа цена и рачуна се као:

1. однос номиналног БДП и реалног бруто домаћег производа пута 100
2. однос реалног БДП и номиналног бруто домаћег производа пута 100
3. вредност производње добара и услуга израчуната према текућим ценама

	/	1
--	---	---

3. Дивиденда је:

1. право на одређено учешће у власништву неког предузећа, а тиме и право на профит који то предузеће оствари
2. доходак од власништва над акцијом који се исплаћује из оствареног профита предузећа
3. потврда о задужености у којој су наведене обавезе зајмопримца према имаоцу обвезнице

	/	1
--	---	---

4. Привређивање је:

1. свесна делатност чији је циљ што боље искоришћавање ограничених добара
2. стално обнављање процеса производње
3. свесно улагање у производне делатности привредног система
4. обављање делатности искључиво у области професионалних интелектуалних услуга

	/	1
--	---	---

5. Физичко или правно лице које закључује уговор о осигурању и тиме се обезбеђује од нежељеног дејства осигураних ризика је:

1. осигуравач
2. осигурана сума
3. полиса осигурања
4. осигураник

	/	1
--	---	---

6. Према закону тражње, тражена количина се смањује са :

1. смањењем цене тог добра
2. повећањем дохотка
3. повећањем цене тог добра

	/	2
--	---	---

7. Просечни укупни трошкови се са порастом обима производње:

1. смањују
2. расту а затим опадају
3. смањују, достижу минимум а затим расту

	/	2
--	---	---

8. Немања је запослен као рачуновођа. Од месечне зараде 7 месеци је штедео новац како би купио нови рачунар. За Немању, је новац током 7 месеци имао функцију:

1. обрачунске јединице
2. чувара вредности
3. није имао функцију

	/	2
--	---	---

9. Количину расположивог новца у привреди једне државе, односно понуду новца, контролише

1. пословне банке
2. централна банка
3. министарство финансија

	/	2
--	---	---

10. Ако централна банка на отвореном тржишту продаје државне обвезнице

1. понуда новца расте
2. понуда новца опада
3. понуда новца се не мења

	/	2
--	---	---

11. У 2023. години повећани су трошкови производње у једној фабрици аутомобила због раста цена челика. Како ће промена цене челика утицати на производњу фабрике аутомобила, проучава:

1. микроекономија
2. макроекономија
3. економија као наука, без сврставања у неку од области економије

	/	2
--	---	---

12. Посматрамо два добра. Пораст цене добра које је супститут у односу на посматрано:

1. смањује тражњу посматраног добра.
2. повећава тражњу посматраног добра.
3. не утиче на тражњу посматраног добра

	/	2
--	---	---

13. Коефицијент ценовне еластичности тражње је једнак 1,25. Тражња је:

1. еластична.
2. нееластична.
3. савршено еластична.
4. савршено нееластична.

	/	2
--	---	---

14. Последица дисперзије власништва може бити пренос надлежности доношења управљачких одлука са власника на професионалне менаџере код:

1. друштва са ограниченом одговорношћу
2. акционарског друштва
3. командитног друштва
4. ортачког друштва

	/	2
--	---	---

15. Залихе које се могу изразити збиром најнижих трошкова набавке и трошкова држања залиха су:

1. оптималне залихе
2. минималне залихе
3. сигналне залихе
4. некурентне залихе

	/	2
--	---	---

16. Предузеће које је произвођач спортске опреме донело је одлуку о повећању обима производње тренерки за децу за 30% у односу на претходну годину и повећању цена тренерки за децу за 20%. Предузеће је у току текуће године продало целокупну производњу тренерки за децу.

Предузеће је због ове одлуке у текућој години у односу на претходну:

1. повећало укупне приходе
2. смањило укупне расходе
3. укупни приходи су остали на нивоу претходне године

	/	2
--	---	---

17. Марко је власник пекаре „Хлеб и пецива“. Ради заједно са супругом и два радника. Производе различите пекарске производе и испоручују их у две трговинске радње, „Код комшије“ и „Јутро“. Пекара „Хлеб и пецива“ је:

1. производно предузеће
2. трговинско предузеће
3. финансијско предузеће
4. трговинско и производно предузеће.

	/	2
--	---	---

18. Са повећањем обима производње, гранични трошкови:

1. расту.
2. опадају.
3. опадају, достижу минимум па расту.
4. су константни.

	/	2
--	---	---

19. Према делатности складишта се деле на:

1. затворена и отворена складишта
2. складишта производних и складишта трговинских предузећа
3. централна и приручна складишта
4. класична складишта и дистрибутивне центре

	/	2
--	---	---

20. Стање на конту Добављачи у земљи представља:

1. извор средстава предузећа
2. извор сопствениих пословних средстава предузећа
3. новац на текућем рачуну.
4. средство предузећа

	/	2
--	---	---

21. Набавна вредност продате робе представља за трговинско привредно друштво:

1. приход
2. средство
3. извор средстава
4. расход

	/	2
--	---	---

22. Анализом рада трговинског предузећа на велико уочено је повећање обима промета робе. На основу тога менаџмент предузећа је донео одлуку о набавци савременије механизације за складиште.

Ова набавка довешће до повећања:

1. рентабилности
2. продуктивности
3. економичности

	/	3
--	---	---

23. На почетку пословне године предузеће „Сунце“ је остварило промет робе од 3.000.000,00 динара. Просечне залихе робе су биле 150.000,00 динара. На крају године дошло је до повећања промета робе за 10%, а просечне залихе робе су се повећале за 15%.

Простор за рад

--

На основу датих података може се закључити да се коефицијент обрта робе у предузећу „Сунце“ на крају пословне године, у односу на почетак године:

1. смањио
2. повећао
3. остао исти

	/	3
--	---	---

24. За обим производње од 26 јединица производа, просечни варијабилни трошкови су минимални и износе 12,67. Гранични трошкови за обим производње од 26 јединица су:

1. већи од 12,67
2. једнаки 12,67
3. мањи од 12,67
4. непознати, недостају подаци за утврђивање граничних трошкова

	/	3
--	---	---

У следећим задацима заокружите бројеве испред тражених одговора

25. Елементи предузећа, поред средстава за производњу и радног колектива, су:

1. Организација
2. Функције предузећа
3. Менаџмент
4. Резултати пословања
5. Стејхолдери

	/	2
--	---	---

26. У привредном друштву резултат пословања може бити:

1. мањак
2. приход
3. вишак
4. губитак
5. добитак

	/	2
--	---	---

27. ПД "Беотекс" Ариље је остварило приходе од продаје дечије одеће у износу од 1.000.000 динара. Трошкови набавке машина износе 250.000,00 дин., пропуштени приходи од камата износе 50.000,00 дин., трошкови утрошене енергије износе 50.000,00 дин., трошкови куповине сировина су 100.000,00 дин., плате радника 250.000,00 дин., пропуштена плата власника износи 100.000,00 дин., пропуштени приход закупа износи 50.000,00 дин.

	/	4
--	---	---

Простор за рад.

--

На основу анализе свих трошкова заокружити тачне исказе:

1. економски профит је остварен у износу од 150.000 динара
2. економски профит је остварен у износу од 600.000 динара
3. економски профит је остварен у износу од 350.000 динара
4. рачуноводствени профит је остварен у износу од 350.000 динара
5. рачуноводствени профит је остварен у износу од 200.000 динара
6. рачуноводствени профит је остварен у износу од 850.000 динара

Допуните следеће реченице и табеле

28. Бруто домаћи производ (БДП) по глави становника добија се

	/	1
--	---	---

29. Агрегатна тражња за малинама из Србије је на страном тржишту у 2022. години повећана за 20%. при чему је донета је одлука о повећању укупног извоза овог воћа.

Део економске науке која проучава агрегатне економске величине, назива се _____.

	/	2
--	---	---

30. Осигурање од ризика који могу наступити на превозном средству назива се

_____ осигурање, а осигурање робе која се превози назива се _____ осигурање.

	/	2
--	---	---

31. У току израде финансијског извештаја за текућу годину директор финансија Мирко Шкорић тражио је од рачуновође Аните Анђелковић део финансијског извештаја који приказује успешност пословања предузећа, односно остварене приходе, расходе и резултат пословања на крају текуће године.

Анита Анђелковић је директору Мирку Шкорићу проследила на увид _____ за текућу годину.

	/	2
--	---	---

32. Прочитајте наредне исказе који се односе на благајну. Затим испред сваке тврдње уписати слово Т ако је тачна, а слово Н ако је нетачна.

- _____ благајна су све уплате, исплате готовог новца у предузећу.
 _____ благајничко пословање обухвата чување, уплате, исплате готовог новца у предузећу
 _____ благајна је место или одељење у предузећу где се врше уплате, исплате готовог новца

	/	3
--	---	---

33. У привредном друштву „Чоколенд“ Параћин, због промене цена на тржишту, 16. 05. донета је одлука о повећању продајне цене чоколаде „Најлепше жеље“ 200г са 240 на 250 динара по комаду. Стање по попису у магацину veleпродаје је 40 комада чоколаде.

	/	4
--	---	---

Извршити потребна књижења на аналитичкој робној картици.

132/05 Чоколада „Најлепше жеље“ 200г (ЧК-12) Јед. мере: комад

Датум	Темељница	Количина			Цена	Вредност		
		Улаз	Израз	Стање		Дугује	Потражује	Салдо
01.05.	Пријемница 1	70		70	240,00	16.800,00		16.800,00
05.05.	Отпремница 5		25	45	240,00		6.000,00	10.800,00

У следећим задацима сажето написати или нацртати одговор

34. Дефинисати појам тржишна моћ.

	/	2
--	---	---

35. Део финансијског извештаја показује да су акционарима у текућој години исплаћене дивиденде у износу од 150.000,00 динара и да је примљен краткорочни кредит од банке у износу од 1.000.000,00 динара.

	/	2
--	---	---

Навести део финансијског извештаја који приказује улазне и излазне токове готовине предузећа, а којим су обухваћене наведене трансакције.

Одговор: _____.

36. Анализирати кретање прихода, трошкова и профита конкурентног предузећа.

количина (ком.)	укупни трошкови (дин.)	укупни приходи (дин.)	укупни профит (дин.)	маргинални приход (дин.)	маргинални трошкови (дин.)
0	80	0	- 80	-	-
1	90	80	- 10	80	10
2	100	160	60	80	10
3	110	240	130	80	10
4	130	320	190	80	20
5	190	400	210	80	60
6	270	480	210	80	80
7	370	560	190	80	100

	/	4
--	---	---

Утврдити при ком обиму производње се остварује максимални профит и зашто.

Одговор:

37. У трговинском привредном друштву у току текуће године настали су следећи расходи и приходи:
пословни приходи у износу од 12.000.000,00 динара; пословни расходи у износу од 7.200.000,00; финансијски расходи у износу од 3.600.000,00 и остали расходи у износу од 1.300.000,00 динара.

	/	2
--	---	---

Израчунати на основу датих података врсту и износ резултата пословања трговинског привредног друштва на крају текуће године.

Простор за рад:

--

Одговор: Резултат пословања које је трговинско привредно друштво остварило на крају текуће године је _____ у износу од _____ динара.

38. На тржишту је забележен пораст цене мобилних телефона за 15% што је утицало на пораст понуде мобилних телефона за 30%.

	/	3
--	---	---

Израчунати ценовну еластичност понуде уз приказ поступка рада и објаснити добијени резултат.

Простор за рад.

--

Одговор:

39. Привредно друштво „Гама“ Ниш, које је у систему ПДВ-а, примило је рачун бр. 25 за купљени материјал на 419.100 динара са обрачунатим пдв-ом по посебној стопи. Рачун бр. 12 за превоз гласи на 16.800 динара са обрачунатим ПДВ -ом по општој стопи. Утовар и истовар плаћен у готову у износу од 3.000 динара. Планска набавна вредност материјала је 400.000 динара. Материјал је примљен у магацин по пријемници бр. 22.

	/	3
--	---	---

Саставити калкулацију за набављени материјал.

КАЛКУЛАЦИЈА

Р. б.	ЕЛЕМЕНТИ	Износ

Простор за обрачун:

--

40. Стање на контима главне књиге привредног друштва „Алфа“ д.о.о. Београд и привредног друштва „Бета“ д.о.о. Нови Сад је следеће:

	/	4
--	---	---

Главна књига ПД „Алфа“ д.о.о. Београд

132 - Роба у промету на велико		1327 -Укалкулисана разлика у цени робе на велико	
120.000	140.000		40.000
360.000			54.000
220.000			32.000
			- 6.000

Главна књига ПД „Бета“ д.о.о. Нови Сад

132 - Роба у промету на велико		1327 -Укалкулисана разлика у цени робе на велико	
180.000	207.000		30.000
243.000			44.000
405.000			76.000
			- 8.000

Утврдити које привредно друштво има већу остварену разлику у цени и за колико.

Приказати поступак рада.

Простор за рад

--

Привредно друштво _____ има већу остварену разлику у цени
за _____ динара.

41. Стање на контима главне књиге је следеће:

101-Материјал		1018- Одступање од цена		511 -Трошкови материјала			/	4
150.000	60.000	2.000	5.000	60.000				
75.000								

На основу анализе стања на датим контима заокружити тачне исказе:

1. Сразмерни део одступања за утрошени материјал износи 800 динара.
2. Вредност залиха материјала износи 225.000,00 динара.
3. Стварни трошак материјала износи 59.200,00 динара.
4. Сразмерни део одступања за утрошени материјал износи 11.250 динара.
5. Вредност залиха материјала износи 165.000,00 динара.
6. Стварни трошак материјала износи 60.800,00 динара.

Приказати поступак рада.

Простор за рад

--

У следећим задацима повежите и уредите појмове према захтеву

42. На левој страни су наведени делови рачуноводства по традиционалном концепту, а на десној страни одређене рачуноводствене активности. На линију испред сваке активности уписати број одговарајућег дела рачуноводства у коме се дата активност реализује. У једном делу рачуноводства може се реализовати више активности.

	/	2
--	---	---

1. књиговодство с финансијским извештавањем	_____	састављање Извештаја о обављеној ревизији
2. рачуноводствено планирање	_____	евиденција пословних промена у пословним књигама
3. рачуноводствена анализа	_____	израда плана производње за пословну годину
4. рачуноводствени надзор	_____	састављање биланса стања и биланса успеха
	_____	анализа успешности пословања у протеклих 5 година

43. Поред наведених пословних подручја пословне економије на празну линију у левој колони унети одговарајући број врсте пословних подручја којој припадају из десне колоне.

	/	3
--	---	---

_____ информатика	1. функционална подручја
_____ финансије	2. помоћна подручја
_____ трговина	3. посебна подручја
_____ саобраћај	
_____ производња	
_____ рачуноводство	

44. Хронолошким редом (од 1 до 5) поређати фазе преговарања у продаји:

	/	3
--	---	---

- _____ вођење преговора
- _____ праћења и извршења уговореног
- _____ припреме
- _____ завршетка преговора и закључивања уговора
- _____ започињање преговора